

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare, declarate de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, inculpatul Josu Ion și avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Eroșenco Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, în cauza penală privindu-i pe

Eroșenco Andrei Anatolie născut la 06 mai 1990, originar și domiciliat în satul Cigîrleni, raionul Ialoveni;

Josu Ion Andrei născut la 03 iulie 1987, originar și domiciliat în satul Cigîrleni, raionul Ialoveni;

Ungureanu Nicolai Climentii născut la 15 octombrie 1989, originar și domiciliat satul Cigîrleni, raionul Ialoveni.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.10.2014 - 21.03.2016;

instanța de apel: 11.04.2016 - 15.06.2016;

instanța de recurs: 09.08.2016 - 22.11.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni, din 21 martie 2016, Josu Ion și Eroșenco Andrei au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), i), j) Cod penal, fiindu-le aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, în penitenciar de tip închis.

Josu Ion, Eroșenco Andrei și Ungureanu Nicolai au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, lui Josu Ion 2 ani

închisoare, lui Eroşenco Andrei 2 ani închisoare și lui Ungureanu Nicolai 4 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Josu Ion și Eroşenco Andrei le-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, câte 15 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la Josu Ion, Eroşenco Andrei și Ungureanu Nicolai în folosul succesorului victimei, Vlas Lilia, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de 30 000 lei.

A admis în principiu pretențiile materiale a lui Vlas Lilia față de Josu Ion, Ungureanu Nicolai și Eroşenco Andrei, urmând ca cuantumul precis al despăgubirilor să fie stabilit de instanța civilă.

2. Pentru pronunțarea sentinței în cauză, instanța de fond a reținut că, Ungureanu Nicolai, Josu Ion și Eroşenco Andrei, împreună și de comun acord, la 23.03.2014, în jurul orelor 20-30 min., vând scopul comiterii unui act de huliganism, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se pe strada centrală din s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni, încălcând grosolan liniștea și ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestată prin obrăznicie deosebită, folosind ca pretext faptul că, Ungureanu a fost lovit la 22.03.2014, de Vlas Ruslan cu pumnul în față, l-au numit pe ultimul cu cuvinte necenzurate, apoi i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului victimei, Vlas Ruslan.

Tot în același timp, Josu Ion și Eroşenco Andrei, prelungindu-și acțiunile sale criminale, fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, având scopul comiterii omorului lui Vlas Ruslan, aflându-se pe strada centrală din s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni, în prezența lui Ungureanu Nicolai, în timp ce se certau, iau aplicat lui Vlas Ruslan, multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului și alte părți ale corpului timp de aproximativ 20 minute, după care lăsând victima să moară în stradă, toți trei au plecat la casa lui Ungureanu Nicolai.

În urma acțiunilor îndreptate împotriva lui Vlas Ruslan, acestuia conform raportului de expertiză medico-legală nr. 43/617/D din 15.05.2014, i-au fost cauzate - hematom subcutanat, hemoragii în tegumentele capului, hematom subdural, hemoragii subarahnoidiene difuze, excoriații și hemoragii în țesuturile feței, fractura oaselor nasului, ruptura buzei superioare, care în asociere se califică ca vătămare corporală gravă, în urma căruia Vlas Ruslan, a decedat (vol.III, f.d.129).

Astfel, instanța de fond a constatat că, inculpații Josu Ion și Eroşenco Andrei au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), i), j) Cod penal - *omorul unei persoane săvârșit cu premeditare, de două persoane, cu o deosebită cruzime.*

Totodată, instanța de fond a conchis că, inculpații Josu Ion, Eroșenco Andrei și Ungureanu Nicolai se fac vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - *huliganism, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și care prin conținutul lor, ce se deosebesc prin obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite de mai multe persoane* (vol.III, f.d. 131).

3. Împotriva sentinței au declarat apel, inculpatul Ungureanu Nicolai, inculpatul Eroșenco Andrei și avocatul acestuia, Coadă Tudor, avocatul Crețu Nadejda în numele inculpatului Josu Ion.

3.1. Inculpatul Ungureanu Nicolai a solicitat casarea parțială a sentinței atacate, în partea pedepsei stabilite ultimului, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În motivarea apelului, inculpatul Ungureanu Nicolai, a invocat că, prin sentință respectivă i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră, instanța de fond nu a luat în calcul că acesta anterior nu a fost condamnat și are la întreținere o persoană.

3.2. Inculpatul Eroșenco Andrei și avocatul acestuia, Coadă Tudor, au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii de achitare în privința lui Eroșenco Andrei

Apelanții, au indicat dezacordul cu aprecierea probelor de către prima instanță, deoarece nici o probă nu indică în mod direct că, inculpatul Eroșenco Andrei a comis faptele incriminate.

Mai mult, inculpatul Eroșenco Andrei și avocatul acestuia au menționat că, instanța de fond fără a indica calitatea inculpatului Eroșenco Andrei, a calificat acțiunile săvârșite de către acestea în participație.

Totodată, au indicat că nu a fost demonstrat motivul și nici scopul comiterii infracțiunilor imputate inculpatului, deoarece între Eroșenco Andrei și victima Vlas Ruslan, nu au fost stabilite careva relații ostile, iar aflarea inculpatului la locul unde a decedat Vlas Ruslan nu indică în mod nemijlocit despre faptul că acesta a executat latura obiectivă a infracțiunii de omor, or alte probe care să indice supra justificării celor imputate, nu există.

De asemenea, apelanții au menționat că, instanța de fond nu a reținut faptul că Eroșenco Andrei, conform raportului de expertiză psihiatrică legală nr. 899-2014 (Vol.II, f.d.57-60), de maladii psihice nu suferă, dar prezintă diagnostic retard mintal ușor, ceea ce, cel puțin constituie o circumstanță atenuantă în virtutea art. 76 Cod penal, iar perioada de 2 ani în care s-a aflat Eroșenco Andrei sub strajă constituie o încălcare flagrantă a Hotărârii nr. 3 din 23.02.2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 186 alin. (3), (5), (8) și (9) Codul de procedură penală (termenul arestului preventiv),

prin care s-a stabilit că perioada de aflare a unei persoane sub arest preventiv nu poate depăși 12 luni.

3.3. Avocatul Crețu Nadejda în numele inculpatului Josu Ion, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii de achitare a lui Josu Ion.

În susținerea apelului, avocatul Crețu Nadejda a invocat că, instanța de fond a emis o sentință de condamnare pe numele lui Josu Ion, bazată pe presupuneri, deoarece probele administrate în respectiva cauză penală nu demonstrează nemijlocit vinovăția inculpatului.

Mai mult, avocatul a susținut că, nu s-a stabilit anume în urma căror lovituri și în care regiune a corpului a decedat cet. Vlas Ruslan, o probă care este incertă în condamnarea lui Josu Ion, dat fiind faptul că toți trei condamnați i-au aplicat lovituri lui Vlas Ruslan, atât Ungureanu Nicolai cât și Eroșenco Andrei.

Avocatul a menționat că, sentința dată urmează a fi casată și din motivul că a fost emisă în urma cercetării unilaterale a probelor acuzării, nu s-a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, a tuturor probelor prezentate, declarațiilor date de Josu Ion în cadrul primei audieri, care se consideră drept veridică.

Totodată, apelantul indică că, prima instanță nu a luat în considerație raportul de expertiză nr. 338 din 25.03.2014, în urma căruia au fost examinate hainele lui Josu Ion, conform căruia pe aceste obiecte nu au fost depistate nici o urmă de sânge, fapt ce acesta nu se face vinovat de omorul victimei Vlas Ruslan.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, apelurile declarate de către inculpatul Ungureanu Nicolai, inculpatul Eroșenco Andrei și avocatul acestuia, Coadă Tudor, avocatul Crețu Nadejda în numele inculpatului Josu Ion au fost admise, casată sentința parțial în partea aplicării pedepsei inculpatului Ungureanu Nicolai și inclusiv din oficiu, în baza articolului 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea acțiunii civile privind prejudiciul moral produs prin infracțiune și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru primă instanță, în părțile respective:

Ungureanu Nicolai Clementii, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, i-a fost aplicată amendă în mărime de 1 000 unități convenționale.

S-a dispus că, inculpatul Ungureanu Nicolai să fie eliberat imediat din sala ședinței de judecată, fiind eliberat de sub escortă, dacă nu există alte hotărâri privind privarea de liberate a lui.

A fost admisă acțiunea civilă în partea prejudiciului moral și dispusă încasarea, cu titlu de reparare a prejudiciului moral produs prin infracțiune, în beneficiul

succesorului victimei, Vlas Lilia de la inculpatul Josu Ion - 13 000 lei, inculpatul Eroşenco Andrei - 13 000 lei și inculpatul Ungureanu Nicolai - 4 000 lei.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a indicat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și vinovăția inculpaților, just a încadrat acțiunile acestora, circumstanțe care nici nu se contestă.

Astfel chiar dacă inculpații nu își recunosc vina, aceasta a fost demonstrată de probele cumulate la dosar, și anume:

- declarațiile reprezentantului legal al victimei, Vlas Lilia (vol.III, f.d. 16-17);
- declarațiile martorului Paraschiv Nicolai (vol.III, f.d. 21-23);
- declarațiile martorului Odajiu Vasile (vol.III, f.d. 24-26);
- declarațiile expertului Hăbășescu Alexandru (vol.III, f.d. 126);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului și foto-tabelul din 24.03.2014 (vol. I. f.d.15-18);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 43/167/D din 15.05.2014 (vol.I, f.d. 86);
- raportului de expertiză medico-legală nr. 338 din 07.05.2014 (vol.I, f.d. 159);
- procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 25.06.2014 (vol.II, f.d.1);
- procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 25.06.2014 (vol.II, f.d.2);
- procesul-verbal de audiere a bănuitului Ungureanu Nicolai din 24.03.2014, procesul-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Ungureanu Nicolai din 15.04.2014 și procesul-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Ungureanu Nicolai din 29.04.2014 - declarații unde ultimul își recunoaște în totalitate fapta incriminată (vol.I, f.d.49, 176, 217);
- procesul-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Josu Ion din 16.04.2014 (vol.I, f.d. 186-187);
- procesul-verbal de ridicare din 25 martie 2014 (vol.I, f.d. 123).

Mijloacele de probă și procedeele probatorii sunt aplicate în limitele legii, fiind întocmite actele procedurale corespunzătoare.

Prin urmare, pornirea, desfășurarea, terminarea urmăririi penale și trimiterea cauzei în judecată sunt efectuate în condițiile legii, astfel încât sunt nefondate motivele invocate de apelanți, în partea respectivă.

Instanța de apel a indicat că, motivele cu privire la ilegalitatea arestării preventive în cursul judecății sunt nefondate, dat fiind că această măsură preventivă a fost aplicată legal în baza încheierii judecătorești irevocabile.

Din materialele dosarului se evidențiază că, prin sentință este admis demersul avocatului Bodrug A. și avocatului Crețu N. despre revocarea măsurii preventive sub

formă de arest, în privința inculpaților Eroșenco A. și Josu I. și, ulterior, a fost aplicat față de inculpații Eroșenco A. și Josu I. măsura preventivă, arestul preventiv, fiind menținut până la intrarea sentinței în vigoare, inculpații fiind arestați în sala de judecată.

Motivele, precum că, inculpații Eroșenco A. și Josu I. nu sunt vinovați de săvârșirea infracțiunilor imputate, instanța de apel le-a considerat ca nefondate, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților.

Mai mult, instanța de apel a respins argumentele precum că, inculpații Eroșenco A. și Josu I. nu au avut intenția de a omorî victima nu echivalează cu recalificarea faptei reținute, devreme ce, loviturile aplicate cu densitate și forță mare, într-o zonă vitală a corpului victimei - capul precum și în alte zone importante le corpului, caracterul și densitatea mare a loviturilor aplicate, sunt apte de a produce moartea, acestea conturează omorul intenționat săvârșit de inculpați.

În acest sens, este relevant și comportamentul postinfracțional al inculpaților Eroșenco A. și Josu I., care după acțiunile violente, conștientizând starea grea a victimei, au lăsat-o în stradă, fără a lua măsuri de salvare.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, sub aspectul laturii subiective, ca element constitutiv al componenței de infracțiune imputate inculpaților, se constata cu certitudine, că inculpații Eroșenco A. și Josu I., în împrejurările stabilite, au acționat cu premeditare și cu o deosebită cruzime de a omorî victima.

Or, în speță, decesul care s-a produs la intervalul de 3-4 ore după cauzarea hemoragiei sudorale, evoluată pe fondul traumei craniu - cerebrale închise aplicate de inculpații Eroșenco A. și Josu I., în cumul cu toate circumstanțele obiective și subiective ale cazului, reprezintă condiție suficientă pentru a exclude orice incertitudine în ce privește prezența intenției de a omorî victima.

Starea de fapt și de drept stabilită de prima instanță cu privire la săvârșirea huliganismului imputat inculpaților concordă cu împrejurările cazului și probele apreciate - relevate în sentință, vinovăția inculpaților fiind dovedită cu certitudine prin probele prezentate în sprijinul învinuirii.

Astfel, instanța de apel a conchis că, este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite:

- de inculpații Eroșenco A., Josu I. și Ungureanu N. și semnele componenței de infracțiune prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, *huliganism, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra*

persoanei și are prin conținutul lor, ce se deosebesc prin obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite de mai multe persoane.

- de inculpații Eroșenco A. și Josu I. și semnele componentei de infracțiune prevăzute la art. 145 alin. (2) lit. a), i) și j) Cod penal, *omorul unei persoane săvârșit cu premeditare, de două persoane, cu deosebită cruzime.*

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor din art. 7, 61, 75, 84 Cod penal, în sentință, fiind cuprinse datele privind persoana inculpaților Eroșenco A. și Josu I., gravitatea infracțiunilor săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei.

Așadar, prima instanță, motivat a stabilit categoria și măsurile de pedeapsă pentru fiecare infracțiune și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea pedepsei cu închisoare.

Mai mult, instanța de apel a statuat că, nu au fost constatate temeiuri pentru aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege sau condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpaților Eroșenco A. și Josu I.

Instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpaților Ungureanu N., Eroșenco A. și Josu I. în comiterea intenționată la 23.03.2014 în s. Cigîrleni, r-nul Ialoveni a unui huliganism agravat exprimat prin încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțit de aplicarea violenței asupra lui Vlas R., acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită. De asemenea, probele apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor confirmă comiterea intenționată de către Eroșenco A. și Josu I. la 23.03.2014, în jurul orei 20:30, în stradă, în s. Cigîrleni, folosind ca pretext conflictul recent a victimei cu Ungureanu N., a omorului cu premeditare a lui Vlas Ruslan, săvârșit cu o deosebită cruzime.

Astfel, instanța de apel a respins poziția inculpaților care au declarat analogic că nu au lovit în Vlas R. și nu au vrut să-l omoare, deoarece probele administrate în respectiva cauză penală, confirmă contrariul, iar versiunea inculpaților Eroșenco A. și Josu I. constituie în sine doar metodă de apărare.

Mai mult, necătând la faptul că, instanța este obligată să judece cauza în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, instanța de apel a indicat asupra faptului că probele cercetate, practic, nu confirmă acțiunile intenționate a lui Ungureanu N., în provocarea decesului lui Vlas R. Anume conflictul recent dintre Vlas R. și Ungureanu N., soldat la ultimul cu echimoză și excoriație pe față, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 1306 din 5.03.2014 (vol.I, f.d. 117), l-a determinat pe Ungureanu N, să caute modalități de răzbunare.

Totodată, instanța de apel a menționat că, conform raportului de expertiză psihiatrică legală nr. 899-2014 (Vol.II, f.d.57-60), Eroșenco A., de maladii psihice cronice nu suferă, dar prezintă diagnosticul retard mintal ușor.

La momentul comiterii infracțiunii avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale din care motiv expertii au propus de a-l recunoaște responsabil.

Luând în vedere, poziția expusă de psihiatrul-expert Cazacu Vasile, în instanță, comportamentul inculpatului în timpul urmăririi penale și în ședința de judecată, instanța de apel a constata că, Eroșenco A. este responsabil.

Conform raportului de expertiză psihiatrică legală nr. 467a-2014 (Vol.I, f.d. 243-245), Josu I. de maladii psihice cronice nu suferă. La momentul comiterii infracțiunii avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale din care motiv expertii au propus de a-l recunoaște responsabil.

Astfel, instanța de apel a luat în calcul comportamentul inculpatului în timpul urmăririi penale și în ședința de judecată, recunoscându-l responsabil.

Conform raportului de expertiză psihiatrică legală nr. 488a-2014 (Vol.I, f.d.229-231), Ungureanu N. de maladii psihice cronice nu suferă. La momentul comiterii infracțiunii avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale din care motiv expertii au propus de a-l recunoaște responsabil.

Instanța de apel, a conchis că, Ungureanu N. este responsabil (vol. I, f.d. 131-132).

Cu privire la motivele invocate de inculpatul Ungureanu N., ce vizează pedeapsa aplicată ultimului, instanța de apel le-a apreciat ca a fi fondate, deoarece prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederile art. 7, 61, 5 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a indicat că, analizând conținutul sentinței, se observă că nu cuprinde motive pentru aplicarea pedepsei cu închisoare inculpatului Ungureanu N., de vreme ce sancțiunea art. 287 alin. (2) Cod penal, prevede pedeapsa alternativă – amendă.

În atare situație, instanța de apel a menționat că, prima instanță a încălcat prevederile art. 394 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, dat fiind că n-a motivat stabilirea pedepsei cu închisoare, de vreme ce sancțiunea normei penale speciale în baza căreia este condamnat Ungureanu N. prevede și altă categorie de pedeapsă.

Prin urmare, în partea pedepsei aplicate inculpatul Ungureanu N., sentință atacată este lovită de nulitate, motiv pentru care instanța de apel a casat partea respectiva a deciziei nominalizate.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, inculpatul Ungureanu N. a săvârșit o infracțiune, care, conform art. 16 Cod penal, se clasifică ca mai puțin gravă, anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv, a recunoscut vinovăția în

săvârșirea faptei incriminate, contribuind la descoperirea ei și se căiește sincer, circumstanțe agravante nu s-au constatat.

Pe această linie de considerente, instanța de apel a concluzionat că, față de inculpatul Ungureanu N. este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege - amendă, care va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 alin.(2) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a conchis că, în contextul dat, nu se constată cazuri excepționale pentru a aplica pedeapsa cu închisoare inculpatului Ungureanu N., dar, dimpotrivă, în baza considerentelor menționate, sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, care justifică aplicarea pedepsei penale sub armă de amendă în limitele sancțiunii art. 287 alin.(2) Cod penal.

Totodată, instanța de apel în afară de motivele invocate și cererile formulate de apelanți, a constatat că, primă instanță n-a soluționat corect acțiunea civilă înaintată în procesul penal, în partea prejudiciului moral.

Analizând sentința atacată, instanța de apel a statuat că, prima instanță greșit a indicat încasarea solidară de la inculpați în beneficiul succesorului victimei Vlas L., a sumei de bani ce constituie valoarea prejudiciului moral produs prin infracțiune, de vreme ce, potrivit legii, cest prejudiciu urmează a fi încasat în mod separat de la fiecare inculpat.

Procedând în asemenea mod, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 220 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, astfel încât acțiunea civilă, în partea respectivă, n-a fost soluționată în conformitate cu legislația.

Instanța de apel, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral a luat în calcul rezultatele infracționale, care au influențat considerabil starea psihică a succesorului victimei.

Astfel, din materialele cauzei, instanța de apel cu certitudine a constatat că, în rezultatul infracțiunilor săvârșite de inculpații Eroșenco A., Josu I. și Ungureanu I., succesorului victimei. Vlas L., i-au fost cauzate suferințele psihice.

Cu privire la celelalte cerințe, ce vizează acțiunea civilă în partea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, instanța de apel a statuat că, prima instanță corect a admis, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare declarate de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, inculpatul Josu Ion și avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Eroșenco Andrei.

5.1. Procurorul declară recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului Ungureanu Nicolai, cu menținerea sentinței.

Recurentul susține, că instanța de apel incorect i-a aplicat inculpatului Ungureanu Nicolai o pedeapsă neprivativă de libertate, deoarece inculpatul vina în comiterea infracțiunii imputate nu și-a recunoscut-o și paguba materială și morală pricinuită părților vătămate nu a recuperat-o.

Astfel, procurorul consideră că, hotărârea instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului Ungureanu Nicolai este una neîntemeiată, deoarece s-a aplicat pedepse contrar prevederilor legale.

5.2. Inculpatul Josu Ion prin recursul declarat, solicită casarea hotărârilor anterioare cu rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie achitat de infracțiunile imputate acestuia, deoarece fapta nu a fost săvârșită de către acesta.

În motivarea recursului declarat, inculpatul Josu Ion indică că, hotărârea instanței de apel este ilegală, deoarece se întemeiază pe probele acuzării care sunt în mare parte contradictorii.

Mai mult, instanța de apel eronat nu a luat în calcul declarațiile inculpatului Eroșenco Andrei, care a declarat că, inculpatul Josu Ion nu a participat la săvârșirea acțiunilor incriminate de către organul de urmărire penală.

Totodată, recurentul indică că, instanțele anterioare i-au încălcat dreptul la apărare, deoarece a fost lipsit de dreptul de a adresa întrebări martorilor.

La fel, recurentul susține că, instanțele anterioare incorect au ignorat încălcările procesuale comise la etapa urmăririi penale și anume faptul că acesta s-a aflat 2 ani în arest preventiv ceea ce contravine legislației procesual penale care prevede că perioada de aflare a unei persoane sub arest preventiv nu poate depăși 12 luni.

5.3. Avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Eroșenco Andrei, își întemeiază recursul în conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală și solicită casarea hotărârilor anterioare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii de achitare în privința inculpatului Eroșenco Andrei.

În susținerea recursului declarat, recurentul indică că, decizia instanței de apel este una ilegală, deoarece a apreciat probele unilateral, fără a demonstra care a fost motivul inculpatului la comiterea infracțiunilor imputate și prezența intenției a acestuia de a săvârși omorul victimei Vlas Ruslan, cu deosebită cruzime.

Recurentul menționează că, instanța de apel eronat nu a luat în calcul ca circumstanță atenuantă raportul de expertiză psihiatrică legală nr. 899-2014, prin care inculpatul Eroșenco Andrei a fost diagnosticat cu retard mintal ușor.

6. Verificând argumentele invocate de recurenți, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursurile declarate de către inculpatul Josu Ion și avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului

Eroşenco Andrei urmează a fi respinse iar recursul declarat de către procuror admis din următoarele considerente:

6.1. Referitor la recursul declarat de către inculpatul Josu Ion, Colegiul penal indică că în esenţă, recurentul invocă că instanţa de apel nu a apreciat la justa valoare probele administrate în cauză, ajungând neîntemeiat la concluzia că acţiunile acestuia constituie infracţiunea imputată acestuia, concluzie bazată pe probe contradictorii.

În acest sens, Colegiul penal lărgit indică că, pornind de la relevanţele art. 27, 414 alin. (1), (2) Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din dosar, şi oricăror probe noi prezentate instanţei de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanţa de fond, instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanţa de apel, este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, la etapa judecării recursului, instanţa de recurs nu analizează conţinutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator şi nu stabileşte o altă situaţie de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al instanţei de fond şi al instanţei de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la greşita reţinere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci v-a verifica prin raportare la situaţia de fapt stabilită de instanţa de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârşite de inculpatul Josu Ion.

Ca urmare, Colegiul conchide că, argumentele indicate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenţei erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanţei de recurs în sensul casării hotărârilor adoptate pe caz şi potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal respinge recursul declarat de către inculpatul Josu Ion ca inadmisibil.

6.2. Referitor la recursul declarat de către avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Eroşenco Andrei, Colegiul penal lărgit în urma verificării argumentelor recursului declarat în raport cu materialele cauzei, decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

După cum rezultă din conţinutul recursului declarat de avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Eroşenco Andrei, acesta a invocat drept temei pentru declararea recursului art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond şi de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia, când nu au fost întrunite elementele infracţiunii ori când faptei săvârşite i s-a dat o încadrare juridică greşită.

Din analiza minuțioasă a deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată că, temeiurile invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel a motivat decizia cu respectarea prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, iar, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la condamnarea inculpatului Eroșenco Andrei în baza art. art. 145 alin. (2) lit. a), i), j) și 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 15 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Astfel, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată. Totodată, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, iar în final le-a dat o apreciere corespunzătoare prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, confirmă vinovăția inculpatului Eroșenco Andrei în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

În cauza deferită judecării, este important a se ține seama de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către instanțele judecătorești și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, iar dacă fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, înseamnă că acestea i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Revenind la textul recursului, se conchide că, în esență, apărarea își focusează tactica apărării privitor la faptul că în acțiunile inculpatului lipsește intenția de a comite infracțiunile imputate și respectiv consideră că, instanța de apel incorect a încadrat faptele inculpatului.

Având în vedere argumentele enunțate de apărare la pct. 5.3. al prezentei decizii, și, verificând materialele dosarului în raport cu cererea de recurs, Colegiul penal lărgit conchide că, acestea sunt inadmisibile reieșind din următoarele considerente.

În primul rând, instanța de recurs amintește că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acesta fiind atributul exclusiv al primei instanțe și al instanței de apel.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Deci, în continuare, Colegiul penal lărgit nu se va expune asupra celor invocate referitor la greșita reținere, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de inculpatul Eroșenco Andrei, deoarece, nu este relevantă în cazul dedus judecății. Or, instanța de apel corect a pus la baza condamnării lui Eroșenco Andrei următoarele probe: *declarațiile reprezentantului legal al victimei, Vlas Lilia (vol.III, f.d. 16-17); declarațiile martorului Paraschiv Nicolai (vol.III, f.d. 21-23); declarațiile martorului Odajiu Vasile (vol.III, f.d. 24-26); declarațiile expertului Hăbășescu Alexandru (vol.III, f.d. 126); procesul-verbal de cercetare la fața locului și foto-tabelul din 24.03.2014 (vol. I. f.d.15-18); raportul de expertiză medico-legală nr. 43/167/D din 15.05.2014 (vol.I, f.d. 86); raportului de expertiză medico-legală nr. 338 din 07.05.2014 (vol.I, f.d. 159); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 25.06.2014 (vol.II, f.d.1); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 25.06.2014 (vol.II, f.d.2); procesul-verbal de audiere a bănuțitului Ungureanu Nicolai din 24.03.2014, procesul-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Ungureanu Nicolai din 15.04.2014 și procesul-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Ungureanu Nicolai din 29.04.2014 - declarații unde ultimul își recunoaște în totalitate fapta incriminată (vol.I, f.d.49, 176, 217); procesul-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Josu Ion din 16.04.2014 (vol.I, f.d. 186-187); procesul-verbal de ridicare din 25 martie 2014 (vol.I, f.d. 123).*

În atare circumstanțe Colegiul penal lărgit, apreciază ca fiind corectă situația de fapt, stabilită de către instanța de apel, iar conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul hotărârii recurate și temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe, instanța de recurs nu a stabilit.

Având la bază raționamentele enunțate, instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpatului sunt prezente anume elementele constitutive ale infracțiunii imputate cu agravantele specificate.

Așadar, instanța de apel corect a evidențiat, că intenția lui Eroșenco Andrei spre săvârșirea omorului intenționat, se deduce din orientarea vătămarilor corporale, care i-au fost cauzate victimei, fiind aplicate cu o deosebită cruzime.

Cât privește, argumentul recurentului cu privire la faptul că, instanțele anterioare nu s-au expus asupra expertizei psihiatrică-legală nr.899-2014, prin care inculpatul a fost diagnosticat cu retard mintal (f.d.57-60, Vol.II), Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel a dat răspuns acestui argument indicând că, la momentul comiterii

infracțiunii, inculpatul avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale din care motive experții propun de a-l recunoaște responsabil.

Mai mult, luând în vedere, poziția expusă de psihiatrul-expert, Cazacu Vasile, comportamentul inculpatului în timpul urmăririi penale și în ședința de judecată, instanța de apel pe Eroșenco Andrei l-a recunoscut responsabil.

În virtutea considerentelor expuse, constatând că, în cauză, există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel cu privire la inculpatul Eroșenco Andrei, Colegiul penal lărgit consideră că, nu este incident cazul de casare prevăzut de dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, apreciind ca fiind neîntemeiate criticile formulate sub aceste aspecte de către avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Eroșenco Andrei.

6.3. Referitor la recursul declarat de către procuror, Colegiul penal lărgit conchide că, urmează a fi admis, deoarece, potrivit art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Astfel, recurentul își întemeiază recursul ordinar declarat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Procurorul a invocat în recursul ordinar declarat, că pedeapsa a fost ilegal stabilită inculpatului Ungureanu Nicolai de către instanța de apel, ce a ignorat prevederile legale, precum și practica judiciară constantă. Astfel, inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă prea blândă în coraport cu fapta comisă de către acesta și care nu va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale și prevenirea comiterii de noi infracțiuni.

Așadar, instanța de recurs menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei

aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială a aceluiași Cod.

Conform prevederilor art. 61 Codului penal, (1) Pedepșa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2) Pedepșa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Pedeapsa este echitabilă când impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, și când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sânt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Instanța de recurs relevă că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel urma să ia în considerare că sancționează o faptă ce a fost săvârșită în trecut, dar privește și spre viitor pentru a preveni săvârșirea altor fapte de aceeași persoană sau de alte persoane, prin ce se realizează funcția de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni.

Deși dispoziția art. 287 alin. (2) Cod penal, prevede atât o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 750 la 1350 unități convenționale cât și închisoare de până la 5 ani, instanța de apel incorect a considerat ilegală sentința, aplicându-i pedeapsa neprivativă de libertate sub formă de amendă.

Din perspectiva principiului individualizării pedepselor, cea mai importantă cale de a determina proporționalitatea unei sancțiuni este atât personalitatea celui condamnat cât și gravitatea infracțiunii săvârșite.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel urma să ia în considerare că, inculpatul Eroșenco Andrei și-a recunoscut vina în săvârșirea celor încriminate doar pe parcursul cercetării judecătorești și a refuzat să conlucreze cu organul de urmărire penală cât și să facă declarații pe parcursul cercetării judecătorești.

Mai mult, Colegiul penal lărgit statuează că, instanța de apel la fel trebuia să ia în calcul toate probele cercetate în respectiva cauză penală care confirmă faptul că, inculpatul Ungureanu Nicolai a fost inițiatorul conflictului soldat cu decesul victimei Vlas Ruslan, inculpatul astfel, răzbunându-se pe ultimul pentru conflictul anterior între aceștia, în urma căruia Ungureanu Nicolai s-a ales cu echimoză și excoriație pe față, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr.1306 din 25.03.2014 (f.d. 117).

În acest context, Colegiul penal lărgit consideră că, prima instanță, la stabilirea pedepsei corect a ținut cont de probele administrate, comportamentul inculpatului manifestat până, cât și după comiterea infracțiunii imputate, stabilindu-i o pedeapsă privativă de libertate, constatând că inculpatul poate fi corectat numai prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea.

Ținând cont de cele menționate mai sus, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra necesității casării parțiale a deciziei instanței de apel în partea condamnării inculpatului Ungureanu Nicolai, cu menținerea sentinței, care este absolut legală.

Cât privește solicitarea inculpatului Ungureanu Nicolai, de a-i fi aplicată față de el amnistia, în temeiul Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Colegiul penal lărgit menționează că acesta, potrivit pct.1) lit. a) al Regulamentului pentru aplicarea Legii pentru amnistia unor categorii de persoane, art.469 alin.(1) pct.15) și 470 alin.(1) Cod de procedură penală și, urmează să se adreseze judecătorului de instrucție în a cărui rază teritorială se află locul de executare a pedepsei.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Repinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Josu Ion și avocatul Coadă Tudor în numele inculpatului Eroșenco Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de

Apel Chișinău din 15 iunie 2016, în partea condamnării inculpatului *Ungureanu Nicolai Climentii*, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Ialoveni, din 21 martie 2016, în această parte prin care:

Ungureanu Nicolai a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, pe un termen de 4 ani închisoare.

Termenul executării pedepsei pentru Ungureanu Nicolai se calculează din momentul reținerii, cu deducerea duratei deținerii în stare de arest preventiv de la 24.03.2014 până la 16.04.2014, arest la domiciliu de la 16.04.2014 până la 14.04.2015 și a pedepsei executate 21.03.2016 până la 16.06.2016.

În rest se mențin dispozițiile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată integral la **20 decembrie 2016**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu